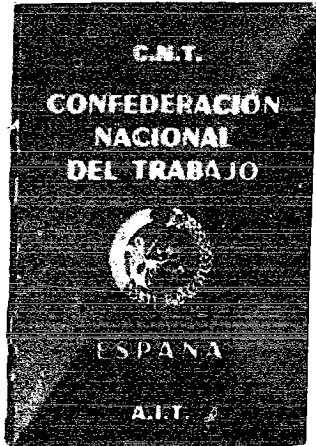

Parla Adolf Bueso, un dels fundadors

Confederació Nacional del Treball fa 66 anys

El carnet de la CNT d'avui

Els dies 30 i 31 d'octubre i 1 de novembre de 1910 — ara fa 66 anys — es reunia al Saló de Belles Arts de Barcelona el congrés constituint de la Confederació Regional del Treball de Catalunya, sorgida de la Federació Regional del Treball dormada dos anys abans sobre el nucli anarcosindicalista de Solidaritat Obrera. Aquest congrés tingué una importància cabdal, perquè sobre les seves resolucions es configurà, un any després, la CNT, la gran central sindical capdavantera de la classe obrera catalana durant més de vint-i-cinc anys. Adolf Bueso, antic militant cenetista i autor dels llibres «Cómo fundamos la CNT» i «Recuerdos de un cenetista» era present a aquell històric congrés de 1910.

Abans de parlar d'altres coses voldria deixar una cosa ben aclarida: la CNT, com a organització, es funda al congrés d'octubre i novembre de l'any 10 i no al setembre de l'any següent com diuen alguns llibres. El congrés de 1911 va ser una simple continuació de l'anterior i va passar gairebé desapercbut. L'única cosa important és que

la presència de delegacions minoritàries de fora de Catalunya va fer que es canviés el nom de Confederació Regional per Confederació Nacional.

EL MOT NACIONAL, REFERIT A ESPANYA...

— Però això de regional i de nacional referint-se a Catalu-

● «És cert que la CNT va usar algunes vegades la violència, però calia defensar-se dels pistolers del Sindicat Lliure...»

● «Va demostrar una clara vocació autònoma, però després l'anarcosindicalisme no va aprofundir tant en la qüestió catalana com el marxisme»

nya i a Espanya, respectivament, demostra que l'anarcosindicalisme d'aleshores no tenia massa clara la qüestió catalana, al menys a nivell de denominacions...

— Mirant-ho des del punt de vista històric és la cosa més senzilla del món. Els anarquistes catalans d'aquells temps estaven molt influïts per Pi i Margall, és a dir, eren més federalistes que anarquistes. I si repassem una mica la doctrina d'aquell federalisme ens adonem que, malgrat tot, sempre utilitza la paraula nacional per anomenar tot el conjunt de l'Estat espanyol.

— Parlem ara del congrés. Des de l'any 1888 funcionava a nivell de tot l'Estat espanyol la Unió General de Treballadors, que precisament fou fundada a Barcelona per desig especial de Pablo Iglesias en veure la importància industrial de Catalunya. Per què, doncs, es volgué constituir una nova central?

— En primer lloc et diria que els homes que érem presents al congrés en cap moment vam pensar en posar-nos contra la UGT. Això no hagués tingut cap sentit. Però sí calia organitzar el moviment obrer català perquè la UGT, malgrat d'haver estat fundada aquí, no creixia. Sigui per la seva dependència del PSOE que no encaixava amb l'esperit anarquista arrelat a Catalunya, sigui perquè el seu centralisme ensopegava continuament amb la catalanitat de la gent. La qüestió és que la UGT no prenia cos i calia donar una alternativa.

INSPIRADA EN LA C.G.T. D'ALESHORES

— Podeu explicar una mica com va anar el procés de fundació de la CNT, sobre quines bases es constituí...

— Després de la Setmana Tràgica — que, per cert no va ser tant «tràgica» i sobre això hi hauria de fer algunes puntualitzacions a la senyora Connelly per les exageracions que conté el seu llibre — van sortir cap a França un grup de sindicalistes i allí van prendre contactes amb la CGT que llavors no tenia cap vinculació política, era tan sols sindicalista, segons la lletra de la Carta d'Amiens. Inspirant-se en els principis de la Carta d'Amiens aquells homes van decidir fundar la CNT.

— A la CNT se l'ha criticat molt pel seu apoliticisme i

també perquè en alguns moments de la seva història ha fet ús de mètodes violents, fins i tot del terrorisme...

— Jo sempre he estat polític, — he militat al BOC i al POUM —, els meus companys cenetistes ho sabien i per aquest motiu en cap moment se'm va discriminar i refusar a l'hora d'ocupar una responsabilitat o d'assistir a un congrés. Això diu molt en favor de la CNT. Pel que fa a la violència, és cert que es va utilitzar en certs moments i malgrat que jo, personalment, no estic d'acord amb aquests mètodes, també reconee que calia defensar-se com fos de les agressions que sofríem quan el lock-out, en Martínez Anido i el pistolisme del «Sindicat Lliure» que, per cert, un dels seus dirigents, Ramon Sales, havia estat militant de la CNT. Per això gairebé mai fallava quan volia eliminar algú. Coneixia tothom.

LA CNT I EL FET NACIONAL

— Voldria que em donéssiu el vostre parer sobre la manera que la CNT ha tractat la qüestió nacional catalana. A mi sempre m'ha semblat que els cenetistes no han valorat prou el problema o bé l'han menyspreat, sobretot durant la segona república.

— Com ja t'he dit abans la CNT es van fundar en uns principis federals, el que demostra tota una clara vocació i esperit autonomista. El que va passar és que després l'anarcosindicalisme no va aprofundir tant en la qüestió catalana com ho va fer el marxisme. D'altra banda, s'ha de tenir en compte la presència als rengles de la CNT de molts immigrants que no entenien el problema i d'altres — malgrat que eren molt pocs — que no el volien entendre, que eren anticatalans i que van fer molt de mal. En canvi, homes com en Joan Peiró i el «Noi del Sucre» eren tots catalanistes. I en Pestaña, que era de Castella, parlava el català.

UN DELS DARRERS TESTIMONIS

— En els moments actuals, li doneu a la CNT la mateixa capacitat de convocatòria que fa quaranta anys?

— No puc pas endevinar si la CNT tornarà a tenir la mateixa força que abans. El que sí tinc molt clar és que si la CNT i la UGT es posen d'acord, i no es destorben l'una a l'altra, plegades poden arribar a ser la força sindical majoritària a Catalunya.

Adolf Bueso, 87 anys. Un dels darrers testimonis d'un congrés i de tota una història.

LLIBERT FERRI

Adolf Bueso, 87 anys d'història damunt les espatlles

PENES I GLORIES DE LA CNT

- 1904: Es funda Solidaritat Obrera.
- 1908: Solidaritat Obrera passa a ser Federació Regional del Treball.
- 1910: Congrés constituint de la Confederació Regional del Treball de Catalunya.
- 1911: La Confederació Regional pren el nom de CNT després d'un nou congrés.
- 1917: Vaga general revolucionària convocada pel comitè CNT-UGT
- 1919: Vaga de «La Canadenca», congrés de la CNT a Sants que dona lloc als sindicats únics per branques de producció. Comença el pistolisme del Sindicat Lliure i de la patronal.
- 1923: Cop d'Estat de Primo de Rivera. La CNT és declarada il·legal.
- 1927: Es constitueix la Federació Anarquista Ibèrica (FAI).
- 1934: La CNT es nega a recolzar la proclamació de l'Estat Català el 6 d'octubre.
- 1936: Revolució i guerra civil. La CNT pren el control de la majoria d'empreses collectivitzades de Catalunya.
- 1937: Els enfrontaments de maig entre CNT i UGT finalitzen en una clara pèrdua de l'hegemonia anarcosindicalista en el context de la política catalana.
- 1939: Comença la clandestinitat.
- 1939-45: Força activitat sindical clandestina de la CNT. A Catalunya hi continuen cotitzant més de 60.000 persones. A l'exterior es muntan els maquis i les guerrilles.
- 1945-50: Desarticulació de diversos comitès regionals i nacionals.
- 1950-60: La CNT perd progressivament la seva influència en el moviment obrer.
- 1965: Acord de cooperació entre una part de la CNT i la CNS. El fet desencadena una triple escissió.
- 1970: Trencament dels acords amb la CNS. S'inicia la reconstrucció de la CNT.

Congrés de Cultura Catalana

GRAN ACTIVITAT A COMARQUES

A Olot amb l'assistència d'unes 300 persones es va presentar el Secretariat local del Congrés de Cultura a la Garrotxa. L'acte era presidit pels representants dels 18 àmbits que cobreixen les activitats de Congrés a la Garrotxa. S'inicià amb la introducció del doctor Jordi Puguina, qui va assenyalar la funció del Congrés com a eina per recuperar la nostra identitat. A continuació, Joan Serra va parlar de les activitats del Congrés a la comarca afirmant que no ha de ser un Congrés burocratitzat i per a minories sinó de clarificació i de participació de tot el poble. En aquest sentit va dir: «Tots tenim una feina a fer elaborant coses, siguin petites o grans. Tots hem de trobar solucions a nivell local de les diferències sanitàries de infraestructura etc. Tots hem de treballar per Olot i pels Països Catalans», informa J. Clavijo.

Dues campanyes de recollida de signatures han començat a Sant Just Desvern amb motiu de les darreres festes de tardor celebrades a aquesta població. En primer lloc, la comissió d'urbanisme del Congrés de Cultura Catalana a Sant Just ha començat a cercar signatures per tal d'adreçar el títol del Ministeri de l'Habitatge una instància oposant-se a la construcció del projecte «Polgono Residenc» a San Juan Despl', planejat per a 16.000 nous habitants a repartir entre Sant Just Desvern i Sant Joan Despl'.

Per altre banda, l'àmbit de catalanització del Congrés de Cultura Catalana va iniciar també el propòsit diuenge la recollida de signatures per adreçar-les a l'Ajuntament, tot demanant la recuperació de la toponímia catalana de noms de carrers i places de la vila, així com recuperar aquells que hagin estat canviats en els darrers quaranta anys, informa Francesc Baltasar.

D'altra banda, i segons informa Carles Molist, a Taradell (Osona) va ser prohibida una conferència política organitzada pel Congrés de Cultura Catalana. A Santa Coloma de Queralt, en canvi, sí va poder-se celebrar una conferència convocada pel Congrés. El seu tema: «Pompeu Fabra, professor de la Generalitat; evolució del llenguatge». El conferenciant, Ernest Corral i Coll del Ram. L'assistència de públic fou ben considerable.

Al Maresme — informa el nostre corresponent — no és pas paral·lel al Congrés de Cultura Catalana. A Mataró s'ha constituït el secretariat comarcal, en el qual hi són representades vuit entitats. El total d'entitats adherides al Congrés al Maresme és de quaranta, la meitat de Mataró. El primer acord ha estat el de demanar que totes les entitats adherides intensifiquin la seva col·laboració activa amb el Congrés.

DIA A DIA

LA SAFOR

El terme «La Safor» és d'origen àrab. Vol dir exactament abundància i així s'aromenava durant la dominació sarraïna el conjunt de terres, valls i planes que es disseminaven i s'estenien des de l'alineació de muntanyes de la serra Grossa, el Monduver i el Molló fins la costa mediterrània. Fecunditat del sòl, conreus intensius de canyamel, hortaliçes i abundor a mans plenes, varen ser les característiques d'aquest paradís que es trobaren els àrabs a la seva arribada, amb la ràpida conversió a l'islamisme dels valencians d'aleshores. Avui és conegut el conjunt de «La Safor», per la comarca de Gandia.

El nostre gran Rei Jaume I, durant la conquesta als musulmans d'aquestes contrades, es va quedar sorprès per la multitud d'alqueries i llogarets que amb una densitat de població molt considerable componien la zona, que popularment encara continua anomenant-se con «La Safor». Tota la comarca estava defensada pels castells d'Alfauir, el Rebollet i Bairen, tres vigies que protegien la fèrtil i ubèrrima hereta que donava riquesa a balquena; el nom de «La Safor» continuava essent escaciat.

Després oficialment es varen castellanitzar els noms primitius i populars, les nostres comarques varen anar anomenant-se d'altra manera amb noms que res tenien a veure amb les tradicions històriques. Ara es torna a emprar el mot adient, «La Safor», als diaris ja s'utilitza com a forma corrent, però la toponímia oficial encara ignora els canvis. Als plànols de carreteres aquest tan suggestiu i bell nom no existeix. No havia sorgit fins ara, i ha estat precisament una empresa privada valenciana, la que ha inclòs el bonic mot de «La Safor» en la toponímia local.

Ja ha estat inaugurada la secció d'autopista del Mediterrani entre València i Gandia. L'àrea de serveis que remata l'espai entre ciutats i el cap de comarca s'anomena avui correctament «La Safor». El carrer major dels Països Catalans, com és l'Autopista del Mediterrani té una nomenclatura correcta, les àrees de serveis construïdes fins ara s'anomenen «La Plana», «La Safor» i «La Marina». Tot dins dels termes de l'ortodòxia valenciana, històrica i popular. Els valencians ho hem d'agrair.

ONGAÏ CASTELLÓ